

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA**

**NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2017 m. kovo d. Nr. D5- 105

Vilnius

Posėdis įvyko – 2017 m. kovo 16 d.
Posėdžio pirmininkas – Martinas Žaltauskas
Posėdžio sekretorė – Milda Saudargė
Dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Patikslinto NVO tarybos veiklos plano svarstymas, priėmimas;
2. Pasirengimas pasitarimui su Lietuvos Respublikos Seimo pilietinės visuomenės stiprinimo darbo grupe: NVO plėtros įstatymo naujos redakcijos aptarimas, Labdaros ir paramos fondų įstatymo projekto aptarimas, Asociacijų įstatymo projekto aptarimas, kiti techniniai įstatymų redagavimai;
3. Išsami NVO duomenų bazės, siūlomoms Registru centrui, analizė ir aptarimas;
4. Einamieji klausimai, kito posėdžio datos nustatymas.

1. **SVARSTYTA.** Patikslinto NVO tarybos (toliau – Taryba) veiklos plano svarstymas, priėmimas.

Posėdžiui pirmininkauja Tarybos pirmininko pavaduotojas E. Bingelis. Kvorumas yra (dalyvauja 18 narių).

E. Bingelis pasiūlė balsuoti už Tarybos posėdžio darbotvarkę. Darbotvarkei pritarta vienbalsiai.

Darbo grupių koordinatoriai M. Zakarka, D. Masaitienė ir M. Žaltauskas pristato patikslintas veiklos plano dalis ir grupių siūlymus. M. Žaltauskas siūlo priemonę dėl socialinio verslo įtraukti į „NVO įgalinimas, teisinės veiklos aplinkos monitoringo“ darbo grupę.

J. Meškelytė prašo įtraukti jos atskirą nuomonę dėl veiklos plano priemonės „NVO duomenų bazės koncepcijos“. J. Meškelytė nemato galimybių Registru centrui sukurti NVO duomenų bazę 2017 m. IV ketvirtį, nes nuo įstatymo priėmimo būtina atlikti reikiamus programavimo darbus ir kitus būtinus veiksmus, kurie gali trukti ir metus. Be to, J. Meškelytės nuomone, prieš kuriant duomenų bazę būtina išgryninti NVO sąvoką. Dėl to siūlo NVO duomenų bazės sukūrimo terminą atidėti iki 2019 m. I ketv.

Dėl veiksmų plano priemonės „Užtikrintas lengvas ir nemokamas duomenų keitimas“, J. Meškelytė pažymėjo, kad tokia priemonė iš esmės prieštarauja bendram modeliui, pagal kurį Registru centras, kuris, be kita ko, tvarko ir Juridinių asmenų registrą, yra finansuojamas iš mokesčių už registro objektų registravimą ir registro duomenų teikimą. Šie mokesčiai vienodi visiems subjektams ir taikomi nepriklausomai nuo jų teisinės formos ar kitų aplinkybių. Tad, J. Meškelytės asmeniniu vertinimu, NVO sektoriaus išskyrimas suteikiant išskirtines teises registraciją Juridinių asmenų registre atlikti, taip pat šio registro duomenis gauti neatlygintinai, būtų nesuderinamas su konstituciniu asmenų lygiateisiškumo principu ir keltų esminių abejonių dėl jo pagrįstumo kitų subjektų, mokančių už analogiškų paslaugų teikimą, atžvilgiu. Be to, keliamas klausimas turėtų būti sprendžiamas kompleksiskai, sistemiškai įvertinus valstybės

įmonės teisinės formos specifiką ir galimybes finansuoti neatlygintą duomenų teikimą ne iš atitinkamų paslaugų naudotojų, bet ir visų mokesčių mokėtojų lėšomis iš valstybės biudžeto. Tuo pačiu J. Meškelytė atkreipė dėmesį, kad šis klausimas itin jautrus politiškai ir šiuo klausimu ji nėra įgaliota atstovauti oficialios Teisingumo ministerijos pozicijos.

P. Murauskas („Transparency International“ Lietuvos skyrius) priminė, kad „Transparency International“ yra sukūrę NVO atlasą ir galėtų pasidalinti sukauptais duomenimis.

R. Kneizevičienė iškėlė klausimą, kodėl nevyriausybinėms organizacijoms, kurios dažnai neturi pajamų arba turi labai nedideles, privalu sumokėti Registrų centrui už duomenų keitimą, kuomet keičiasi organizacijos nariai.

O. M. Vyšniauskaitė pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija pateikė Viešųjų įstaigų įstatymo pataisas, kad duomenys būtų teikiami ir gaunami nemokamai.

Dėl veiksmų plano 4.3 priemonės „Suteikti teisę NVO prašymu likviduoti juridinį asmenį nemokamai <...>“ (siūlymo NVO likviduoti nemokamai (be likvidatoriaus) ir Registrų centro iniciatyva) J. Meškelytė pažymėjo, kad kai kuriais atvejais, kai NVO ilgą laiką iš esmės nevykdo jokios veiklos, tokia galimybė jau numatyta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.70 straipsnyje, kuris įsigaliojo dar 2015 m. sausio 1 d. Taip pat J. Meškelytė pažymėjo, kad kai nevyriausybinių organizacijų yra realiai veikianti, jos likvidavimas be likvidatoriaus būtų itin problemiškas ir sukeltų daug praktinių sunkumų, susijusių su nevyriausybinių organaizacijos veiklos tinkamu užbaigimu, atsiskaitymu su kreditoriais, dokumentų perdavimu saugojimui ir kitais aspektais, kuriais rūpinasi likvidatorius. J. Meškelytė pažymi, kad tokiam planuojamam darbui nepritartų.

E. Bingelis pasiūlo balsuoti dėl patikslinto Tarybos veiksmų plano.

Balsavimo rezultatai:

UŽ – 18.

NUTARTA:

1. Patvirtinti posėdžio darbotvarkę.
2. Patvirtinti Tarybos veiksmų planą.

2. SVARSTYTA. Pasirengimas pasitarimui su Lietuvos Respublikos Seimo pilietinės visuomenės stiprinimo darbo grupe: NVO plėtros įstatymo naujos redakcijos aptarimas, Labdaros ir paramos fondų įstatymo projekto aptarimas, Asociacijų įstatymo projekto aptarimas, kiti techniniai įstatymų redagavimai.

A. Olendraitė pristato NVO plėtros įstatymo pakeitimo projektą; Viešųjų įstaigų įstatymą (nauja redakcija įsigalios nuo lapkričio 11 d., pagal kurią atnaujintus duomenis turės pateikti organizacijos vadovas); Asociacijų įstatymo pakeitimus, kuriais siūloma grąžinti įstatymo nuostatas buvusias iki 2010 m. pakeitimo; Labdaros ir paramos fondo įstatymo pakeitimus siūlant panaikinti esamus suvaržymus veiklai (draudimą skirti iki 20 proc. administravimui, draudimą skolintis, steigti juridinius asmenis ir kt.). A. Olendraitė atkreipė dėmesį, kad nuo 2017 m. paramą gali gauti ne tik juridiniai asmenys, bet ir fiziniai asmenys, turintys meno kūrėjo statusą. Tačiau, A. Olendraitės nuomone, 2 proc. nuo gyventojų pajamų mokesčio būtų tikslinga remti meno kūrėjų organizacijas, o ne fizinius asmenis. Todėl siūlytina, kad meno kūrėjo statusą turintys fiziniai asmenys būtų įrašyti ne į paramos gavėjų sąrašą, o į labdaros gavėjų sąrašą. Meno kūrėjams tapus labdaros gavėjais, pastariesiems būtų suteikta teisė į finansinę paramą iš įvairių šaltinių, taip praplečiant galimybes finansuoti jų veiklą.

J. Lisevičiūtė atkreipė visų dėmesį, kad diskusijos dėl meno kūrėjų teisės gauti paramą truko 2 metus ir darant pakeitimus reikėtų atsižvelgti ir į jų nuomonę.

3. SVARSTYTA. Išsami NVO duomenų bazės, siūlomos Registrų centrui, analizė ir aptarimas.

M. Žaltauskas demonstruoja NVO duomenų bazės *beta* versiją, kuri patalpinta www.3sektorius.lt. Pati organizacija turėtų pasirašyti deklaraciją priskiriant arba nepriskiriant save prie NVO. Tokiu būdu būtų aiškiau nustatyti NVO skaičių. Siūloma skelbti tokius duomenis (kontaktai, valdybos nariai, pajamos, ataskaitos) apie organizacijas, kurie skatintų NVO skaidrumą ir demokratizacijos procesus. Kitas akcentas – teikti duomenis neatlygintinai.

Pasiūlyta per 2017 m. II ketvirtį Tarybai susitarti, kokius duomenis reikėtų talpinti duomenų bazėje.

Tarybos nariai bendru sutarimu pritarė pasiūlymui.

NUTARTA. Per 2017 m. II ketv. apsispręsti, kokius duomenis talpinti NVO duomenų bazėje.

4. SVARSTYTA. Einamieji klausimai, kito posėdžio datos nustatymas.

O. M. Vyšniauskaitė informavo, kad Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos atstovai Taryboje pageidautų būti stebėtojo teisėmis ir siūlytų į Tarybą pakviesti Finansų ministerijos atstovą.

Pritarta bendru sutarimu.

S. Adomavičiūtė („Atviros Lietuvos fondas“) išreiškė pageidavimą dalyvauti darbo grupės „Nevyriausybinių organizacijų finansinis tvarumas“ veikloje dėl NVO fondo sukūrimo.

P. Murauskas („Transparency International“ Lietuvos skyrius) pasidalino informacija, kad kurdami NVO atlasą ir kviesdami organizacijas prisijungti, gavo išpėjimą iš Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos dėl tiesioginės rinkodaros vykdymo.

M. Žaltauskas pasiūlė į kitą tarybos posėdį pakviesti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos atstovus ir gauti daugiau informacijos apie tai, kas nebūtų traktuojama kaip tiesioginė rinkodara.

Siūloma kito Tarybos posėdžio data: balandžio 13 d.

Pritarta bendru sutarimu.

NUTARTA:

1. Organizuoti kitą Tarybos posėdį balandžio 13 d.

2. Į kitą Tarybos posėdį kvieisti dalyvauti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos atstovus.

Posėdžio pirmininkas

Martinus Žaltauskas

Posėdžio sekretorė

Milda Saudargė